

*lurjused = meepäikes, meegari = HD 9 6 1988.
patukahetsusretre = 3 meepäikes nütse meepäikes kureb-
(a 3 keegi posikus 194.12.)*

sealt välja oli joonud, nagu ta ise tavatses hoobelda. Venemaal uurimisretkele kutsumus ta kaasa oma vana kolleegi, KGB erualampolkovniku Valdur Timuski, kelle hingel oli palju patte. Timusk oli töötanud KGB 5. osakonnas, kus ta jälgitas teisitimõtlejaid. Ta oli kaasa aidanud Illar Hallaste väljaheitmisele ülikoolist, korraldanud läbiotsimisi Jüri Lina kodus jms.

Pühhiaatrikliinik Buraševos Tveri (Kallinini) oblastis, kus suri Konstantin Päts.

FOTO: KP.RU

Rahvast vapustaski just see, et Pätsi hauda otsisid kagebiidid. Needsamad lurjused, kes olid vabadusvõitlejaid vangistanud, ootasid neilt nüüd ovatsioone. Seesama organisatsioon, kes oli Eesti riigijuhte tapnud, püüdis nüüd oma ohvri haua ülesotsimisega endale aupaistet teenida.

KGB-l polnud Lati ja Timuski patukahetsusretkega ilmselt siiski mingit pistmist. Venemaal sõiisid mehed oma kulul ja Lati isikliku Moskvišiga, ehkki Edasi uudisnupus väitsid nad, et otsisid Pätsi hauda grupi eru- ja reservohvitseride ülesandel.

Juba 1986. aastal ilmunud «Suures nõukogude entsüklopeedias» oli kirjas, et Päts suri Kalininis (Tveris). Tegelik surmapaik asus linnast 15 kilomeetrit eemal, Buraševo küla vaimuhaiglas.

Latil ja Timuskil vedas seal kohe mitu korda järjest. Tutvustanud end KGB-lastena, said nad haiglast kätte Pätsi salajase haigusloo. Seejärel aga õnnestus Latil ja Timuskil üles leida Pätsi kunagine raviarst, 83-aastane Ksenija Gusseva, kes näitas kalmistul kätte Pätsi haua umbkaudse asukoha.

Latt helistas kohe samal päeval Kallasele, kellega ta oli tutvunud ühel kirjandusõhtul. Juba enne ärasõitu oli edev ja auahne Latt uhkelt seletanud, et läheb Venemaal erakorralist ajaloolist ülesannet täitma.

Kallas pakkus uudist Rahva Häälele, Noorte Häälele ja Õhulehele, aga keegi ei julgenud seda avaldada. Hilisõhtul helistas Kallas lõpuks Tartusse Edasi toimetajale Mart Kadastikule. Järgmise päeva Edasi oli küll juba trükkis, kuid Kadastik lubas, et läheb kohe trükikotta ja tekitab esiküljele veidi vaba ruumi.

Tagasi kodumaal, andsid Latt ja Timusk presidendi pojapojale Matti Pätsile üle videosalvestise Buraševo kalmistult. Järgmisel aastal sõitis sinna juba muinsuskaitse seltsi esindus. Gusseva mäletas matmispaika üksnes ähmaselt, aga muinsuskaitsete teisel reisel Venemaal, 22. juulil 1989 leiti õige koht pärast pikka kaevamist siiski üles. Presidendi põrm sängitati Metsakalmistule 21. oktoobril 1990.

*a leech kann ne yzaravoc 6 1988. kallin
Ksenija Gusseva, arst haiglas! Unn uba 3pa meepäikes*